

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi, sosyal bilimler alanında kendine yer edinmiş ve akademik anlamda bütün dünyaca tanınan önemli dergilerden biridir. Dergimizin başarı grafiği gün geçtikçe artıyor, bu çıtanın daha da yüksek seviyelere çıkması için elimizden gelen çabayı göstermeye devam ediyoruz. Her bir sayının hazırlanması, bizi oldukça yoruyor. Kimi zaman yazıların sıraya konulması kimi zaman da tematik bir yapı oluşturulma arzusu günlerce üzerinde tartışmamızı ve konuşmamızı gerektiren bir husus oluyor.

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi, bilimsel bir kurum olmanın yanında, kamu menfaatlerini ön planda tutan ve bu yönde özen gösteren bir kurumdur. Sivil toplum örgütlerinin her birine eşit mesafede ve onların bilimsel anlamda taleplerine karşılık verme çabasıdadır. Birilerinin beklenti ve arzularını yerine getirme ve onların gönlüne göre hareket etme, bilimsellik ve kamu kurumu olma niteliğini ortadan kaldıracığının bilincinde olan Merkezimiz, bu yönde yapılan talepleri geri çevirmektedir. Asılsız söz üretmenin, bilimsel bir kuruma verilecek en büyük zarar olduğunun bilincinde olması gerekenler, bu anlayışları ile kendilerine zarar vermekten öte gidemezler.

Gelişmiş ülkelerin hemen tamamında üniversite geleneğinin etkili olduğu, o ülkenin kalkınma ve gelişimini sağladığı bilinmektedir. Bir üniversite, iyi gelişmiş bir akademik kadroya, etkili ve objektif yönetim kadrosuna sahipse kendi ülkesinde olduğu kadar diğer ülkeler ve bilim çerçevelerinde de etkili olurlar.

Gazi Üniversitesi, Türkiye’de olduğu kadar dünyada da önemli üniversiteler arasında yer almaktadır. 29 Mayıs 2012 tarihinde üniversitemizde yapılan “Yayın Teşvik Ödül Töreni”nde ödüllendirilen akademik personelin önemli bir kısmı, Gazi Üniversitesi bünyesinde yer alan yayın organlarında makalelerini yayımladıkları görüldü. Bu dergiler içerisinde Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi, ilk sırada yer almıştır. Dergimizin bu başarısı bizi onurlandırmaktadır. Bu onurumuzu başta üniversitemizin Rektörü Prof. Dr. Rıza AYHAN olmak üzere, bütün rektörlük üst düzey çalışanları ile Merkezimizin özverili personeline borçlu olduğumuzu burada belirtmeliyiz. Onların katkıları olmazsa, bu başarılardan söz etmek mümkün değildir. Her geçen gün artan bir gelişim çizgisi gösteren dergimiz, birçok önemli dosya ve özel sayı ile dikkat çekmektedir.

Zengin bir birikime sahip olan Türk kültürüne ait unsurları gelecek nesillere aktarılması için yapılan çalışmalar maalesef yeterli değildir. Özellikle manevi kültür değerlerimizin bir araya getirilerek kayda geçirilmesi için etkili ve dikkatli çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Dergimizde yer alan yayınlar bu açıdan geleceğe önemli oranda belge bırakmanın yanında, yeni çalışmalara da zemin hazırlamaktadır.

Anadolu’da ocaklar bağlamında yapılan çalışmaların önemli bir kısmı büyük bir boşluğu doldurmakla birlikte her geçen gün yeni belge ve bilgilerin ortaya çıkması ile bu alanda daha çok çalışma yapılması gereği ortaya çıkıyor. Bu açıdan bakıldığında sadece ocaklar üzerine yapılacak yayınlar ve geliştirilecek projeler uzun soluklu bir çalışmayı gerektirmektedir.

Dergimizin önümüzdeki sayısını ocaklar bağlamında ele almayı düşünüyoruz. Bu çerçevede kaleme alınan araştırma ve makalelere yer vereceğiz. Böylece hem ocaklılık

geleneğini somutlaştırmaya hem de bu gelenek çerçevesinde oluşan ilişkileri gündeme getirmeye çalışacağız.

Hacı Bektaş Velî ve onun düşünce dünyasının oluşturduğu etkinin boyutları yukarıda bahsini ettiğimiz ocaklılık geleneği ile doğrudan ilgilidir. Anadolu'da var olan ocakların hemen tamamına yakını Hacı Bektaş Velî'yi kendilerine Pir olarak kabul etmekte, bu çekim alanında yer almaktadırlar onun için bütünlük içerisindeki bu yapının parçaları arasındaki ilişkilerin sistemleştirilmesi gerekmektedir.

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi'nin temel işlevlerinden biri de Türk Kültürü bağlamında gelişen yapılanmaların tarihsel ve sosyal arka planını araştırmak ve bunları süzgeçten geçirmektir. Kimi zaman inanç merkezli uygulamalarla kimi zamanda olgusal alan araştırmalarıyla gerçekleştirdiğimiz çalışmaların önemli bir kısmı dergimizin sayılarında yer almaktadır.

Dergimizin bu sayısında birbirinden önemli makalelere yer verdik. Alevi-Sünni guruplar arasında aile ve akrabalık düzeyleri üzerine Mehmet Ali Balkanlıoğlu'nun yaptığı araştırma konuya farklı bir yaklaşım getirmektedir. Şiilik, Anadolu'da olduğu kadar Orta Asya'da da önemli bir etkiye sahiptir. Konu ile ilgili olarak tarihsel arka planın araştırılmasına yönelik Orta Asya'da Şiilik ekseninde yapılan araştırma önemli bir boşluğu dolduracaktır.

Kimi zaman inanç ve inanca bağlı kültürel arka planın sorgulanmasında bazı yanlış anlaşılmalara ve buna bağlı olarak değerlendirmeler yapılmaktadır. 13. Yüzyılda başlayan ve 21. yüzyıla kadar süre gelen bir inancın etrafında sözlü ve yazılı ürünler ve bunların etkileri her zaman merak konusu olmuştur. Özellikle günümüzde, Hacı Bektaş Velî algısının yansımaları üzerinde yapılan araştırmaların yetersiz olması, yeni sorgulara ve araştırmalara ihtiyaç duyulmasına neden olmaktadır. "Bâtını Düşüncede Tevil ve Nusayrilik" çalışması da dikkat çekici bir yazı olarak dergide yer almaktadır. Dergimizin 63. sayısında buluşmayı umarken her bir dönemin bir öncekini sorgulayarak bir sonraki döneme daha büyük bir heyecanla hazırlanmaya zemin hazırladığını belirtmek istiyorum. Bu dergide yer alan her türlü araştırma ve yazının, öncelikle yazarının akademik sorumluluğunda olduğunu, Merkezimizin görüşlerini yansıtmadığını, akademik ve bilimsel anlamda eleştirmeye ve tartışılmaya muhtaç olduğunu belirtmek istiyoruz.

Saygılarımızla.

Doç. Dr. Gıyasettin AYTAŞ
Editör